

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

23/02/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına (Er ve erbaş harçlıklarının artırılması ve askerlikte geçen sürelerin sigortalılıktan sayılması) Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereği için arz ederim.

**Mehmet Akif HAMZAÇEBİ**

**İstanbul Milletvekili**

## Genel Gerekçe

Bilindiği üzere askere alınan erbaş ve erler hayatlarının en verimli döneminde vatani görevlerini yapmaktadır. Askerlik hizmeti süresince erbaş ve erler ailelerine destek olamadıkları gibi ailelerine mali açıdan yük olmaktadır. Özellikle düşük gelirli aileler için çocuklarının 12 ay gibi uzun bir süre evlerinden ve ailelerinden ayrılmaları hem ailelerini gelir desteğinden yoksun bırakmakta hem de çocuklarının askerlik hizmetinden doğan zorunlu giderlerini karşılamak üzere fazladan harcamalara katlanmak zorunda kalmalarına sebep olmaktadır.

Mevcut uygulamada çavuş(34-TL), onbaşı (29-TL) ve erlere (25-TL) ödenen aylık harçlıklar çok düşüktür. Bu durumda askere alınan veya terhis olan erbaş ve erler yol masraflarını bile ailelerinden para isteyerek kendileri katlanmak zorundadır. Bir taraftan imkanı olanlar bedelli askerlikten yararlanırken diğer yandan düşük gelirli imkanı olmayan ailelerin çocuklarının askerlik görevinden doğan zorunlu masraflarını bile kendi kıt imkanları ile karşılamak zorunda kalmaları adalet ve hakkaniyet duygusunu yaralamaktadır. Bu durum askerlik gibi kutsal vatani görevin yerine getirilmesinde henüz hayatlarının baharında olan genç vatandaşlarımız arasında önemli ölçüde adaletsizlik duygusunun oluşmasına, yaşanmasına ve yayılmasına neden olmaktadır. O nedenle yapılan iyileştirmeye güncel verilerle çavuş, onbaşı ve erlere ödenecek aylık harçlıkların sırasıyla 354-TL,340-TL ve 333-TL'na çıkarılması amaçlanmaktadır.

Ülkemizin içinde bulunduğu terör, sınır güvenliği vb. koşullar bazı gençlerimizin askerlik görevini daha zor ve tehlikeli bölgelerde yapmalarını zorunlu kılmaktadır. Bu bakımdan, her ne kadar gerçek karşılığı olmasa da, diğerlerine göre olağanüstü ve daha zor koşullarda askerlik yapan gençlerimize artırımlı harçlık ödenmesi gerekmektedir.

Askerlik gibi kutsal bir vatani görevi yerine getiren gençlerimiz ulusal savunmamıza ve güvenliğimize destek olmaktadır Bu kutsal görev için bazı gençlerimiz çalıştıkları işi bırakarak, bazı gençlerimiz ise hiç sigortalı çalışması olmadan askere alınmaktadır. Askerlikte geçen süreleri ancak sonradan imkanları olanlar borçlanıp, hesaplanan primleri kendileri ödeyerek sigortalılıktan saydırabilmektedir. Oysa askerlikte geçen sürede, her ne kadar karşılıksız ve parayla ölçülemeyecek vatani bir görev olsa da, asker gençlerimizin sigorta primleri ve zorunlu masraflarının devletimiz tarafından karşılanması toplumsal adalet ve sorumluluğumuzun bir gereği olup vatandaşlarımızca devlete ödenen vergilerin bir kısmının ulusal savunmamıza destek olan askerlerimizin sigorta ve zorunlu giderlerinin karşılanması için ayrılması bu sorumluluğumuzun kısmen de olsa yerine getirilmesine destek olacaktır.

Yukarıda sayılan sorunların giderilmesi, erbaş ve erlerimize askerlik görevine gittiklerinde, askerlikleri süresince ve terhis olduklarında kimseye muhtaç olmadan zorunlu giderlerini karşılayacak tutarda harçlık verilmesi ve askerlik süresince sigorta primlerinin tamamının devlet tarafından ödenmesi (sigortalılık girişi olmayan gençlerimizin askerlik

görevi ile birlikte sigortalarının da başlatılması) hem devletimiz hem de vatandaşlarımız açısından toplumsal bir görevdir.

Diğer yandan işini bırakıp veya iş bulamadan askere alınan erbaş ve erlerimiz doğal olarak bu süre içinde iş hayatından uzaklaşmaktadır. Askerlik hizmetini tamamladıktan sonra, eğer hazır bir işleri yoksa, işsizlik sorunuyla karşı karşıya kalabilmektedirler. Yapılan düzenlemeyle askerlik hizmetinin tamamlanmasından sonra işsiz kalanlara işsizliğin olumsuz sonuçlarını hafifletmek ve iş aramak için geçirecekleri altı ay boyunca işsizlik ödeneğinden yararlanmalarına imkan sağlanmaktadır. 4447 sayılı Kanununun 48/6-b maddesi uyarınca işsizlik ödeneği aldıkları süre boyunca sigorta primleri de İŞ-KUR tarafından sağlanacaktır.

### **Bu Kanun teklifi ile;**

- Erbaş ve erlere ödenen harçlıkların aylık olarak çavuşlar için 34-TL dan 354-TL, onbaşılar için 29-TL den 340-TL ve erler için 25-TL'dan 333-TL'na çıkarılarak zorunlu giderlerini karşılayabilecek makul bir seviyeye yükseltilmesi,
- Askerlik görevini Genelkurmay Başkanlığınca belirlenecek terör, sınır güvenliği gibi tehdit unsuru taşıyan bölgelerdeki birliklerde yapan erbaş ve erlere harçlıkların iki katı olarak ödenmesi,
- Erbaş ve erlerin askerlikte geçen hizmet sürelerinin sigortalı sayılarak sigorta primlerinin devlet tarafından ödenmesi,
- Askerlik dönüşünde iş bulamayan gençlerimizin kimseye muhtaç olmadan bir iş buluncaya kadar 6 ay süreyle işsizlik sigortasından yararlanmaları ve işsizlik sigortasından yararlandıkları süre boyunca sigorta primlerinin 4447 sayılı Kanununun 48 nci maddesinin 6 ncı fıkrasının (b) bendine göre sigortası fonundan ödenmesi,

sağlanacaktır.

**Madde Gerekçeleri:**

**MADDE 1-** Maddede yapılan değişiklikle erbaş ve erlerimize 3denen aylık harçlıklarının artırılarak ailelerine muhtaç olmadan zorunlu giderlerini karşılayabilecek makul bir seviyeye yükseltilmesi; askerlik görevini Genelkurmay Başkanlığınca belirlenecek terör, sınır güvenliği gibi tehdit unsuru taşıyan bölgelerdeki birliklerde yapan erbaş ve erlere harçlıkların iki katı olarak 3denmesi; erbaş ve erlerin askerlikte geçen hizmet sürelerinin sigortalı sayılarak sigorta primlerinin devlet tarafından 3denmesi ve askerlik dönüşü işleri hazır olmayan işsiz kalan gençlerimize dönüş tarihlerinden itibaren 6 ay süreyle iş buluncaya kadar işsizlik sigortasından ödeme yapılması imkanı sağlanmaktadır.

**MADDE 2-** Yürürlük maddesidir.

**MADDE 3-** Yürütme maddesidir.

**23/02/1961 TARİHLİ VE 257 SAYILI ER VE ERBAŞ HARÇLIKLARI  
KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 23/02/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2'nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1)Erbaş ve erler askerlik hizmetine girdikleri tarihten itibaren 31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'ncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılırlar. Bu kapsamdakiler için 5510 sayılı Kanunun kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu suretle sigortalı sayılan erbaş ve erlerin asgari ücret üzerinden hesaplanacak sigorta primleri merkezi yönetim bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

(2)Birinci fıkraya göre sigortalı sayılan çavuşlara (4250), onbaşılara (4100) ve erlere ise (4000) gösterge rakamının harçlığın ödeneceği ayda devlet memurları aylıklarının hesaplanması için tespit edilecek katsayı ile çarpılması sonucu bulunacak tutarda aylık harçlık ödenir.

(3)İkinci fıkraya göre tespit edilen harçlıklar Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen birliklerde görevli erbaş ve erlere iki katı olarak uygulanır.

(4) Bu maddeye göre hesaplanan erbaş ve er harçlıkları, damga vergisi hariç, hiçbir kesintiye tabi tutulmaz.

(5) Askerlik hizmetini tamamlayanlardan İŞKUR'a şahsen başvurarak yeni bir iş almaya hazır olduklarını kaydettiren işsizlere 25.08.1999 tarih ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasına göre, ikinci fıkrasındaki çalışma ve prim ödeme sürelerine ilişkin şartlar aranmaksızın, askerlik hizmetinin tamamlandığı tarihten itibaren altı aya kadar işsizlik ödeneği ödenir.”

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.